

Brožai

Rašo V. G.

TRIJŲ SUSITIKIMAS. SVEDIJOS PĀRAMA BALTIJOS TAUTOMS. NAZIŲ PROPOGANDOS ATBALSIAI.

Visi dabar laukia naujos Roosevelto, Stalino ir Churchill konferencijos. Kada ir kur ji įvyks — niekas tuom tarpu negali tikrai pasakyti. Bet konferencija yra labai reikalinga. Alijantų keliai pradeda skirtis: Sovietų Rusijos politika pasuko į priešingą pusę, negu buvo pradžioje susitarta. Nesusiuvus prairusios siūlės, visos švarkas gali pasileisti.

Taip keblios ir kompliktuotas padėties Europoje nėra buvę per porą šimtų metų. Iš vienos pusės matosi artima karo pabaiga ir sulaužymas stipriausios militarinės mašinos. Rodos, niekas nebetrukdydys ramiam tautų gyvenimui ir saugiai ateičiai. Bet kol kas taip nėra. Šalė vieno žlungancio imperializmo ir diktatūros pradeda iškilti antras — raudonasis imperializmas, grąšindamas laisvei ir demokratijai.

Prez. Rooseveltui reikės Samsono jėgos, kad pasukti žiaurios istorijos ratą į kitą pusę. Iki šiam laikui jis turėjo ištikimą partnerį Winston Churchill. Bet kaip tik pavojus Anglijai pradingo, pasidėkojant amerikiečių pastangomis, tas pats Churchill užgrojo kitą muziką ir ėmė skolti kazoką. Jis pasidalino su Stalinu sferomis. Europoje, kaip Napoleonas su caru Aleksandru Tilžėje, 1807 metais. Amerika pasilikio laikydama tuščią maišą.

Taigi, būsimoje konferencijoje prez. Rooseveltui teks susidurti su taip vadinama "power politics", raba grobimų politika, kuri ne viename atvėryje jau atidarė žiotis. Panašius "tribelius" turėjo ir prez. Wilsonas laike Versalės taikos kongreso 1919 metais.

Rooseveltui padės viena aplinkybė. Stalinas ir Churchill per anksti atidarė savo kortas. Karas toli gražu dar nebaigtas. Amerika vis dar reikalinga jo laimėjimui. Todėl, jei rusai ir angliai norės tolesnės paramos, jie turės klausyti ką sakys Washingtonas. Jeigu jie dabar nesisikaitys su Amerika, ypatingai angliai, tai tegul nelaukia kad Dėdė Samas išgelbėtų jų kailių trečių sykiu. Kas sėja vėjus, tas turės plauti audras.

Baltijos kraštų žmonės pasilikis visados dėkingi Švedijai už globojimą desėtkų tūkstančių tremtinių, kurie išlipo į jos pakrantes. Neseniai gautomis žiniomis švedai buvo pasiuntę į rytinius Baltijos jūros pakrantes savo karo laivus, kurie rinko bangų mėtomas mažas valteles su pabėgėliais ir gabeno juos į savo šalį. Tai buvo savotiškas konvojus ir apsauga nuo netikėtų užpuolimų.

Vienas bolševikėlis, J. Gataveckas rašo "Vilnyje": "Taip pat tie žmonės kalba apie laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Lietuva niekada nebuvo nepriklausoma! Pirmiau buvo priklausoma nuo Anglijos ir Prancūzijos. Kas reiškia, kad Anglija ir Prancūzija Lietuvą kontroliavo..."

Kokių gi būdu? Ar angliai su prancūzais turėjo Lietuvoje sa-

SANRAKAI

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANRAKAI
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXXI

PENKTADIENIS, SAUSIO-JANUARY 12 D., 1945 M.

No. 2

Senato Atstovai Reikalauja Aiškesnio Taikos Programo

Jie Bando Išgelbėti Atlanto Čarterį

Diskusuojamas Senatoriaus Vandenbergo Planas

Siomis dienomis keletas senatorių iš abiejų partijų aplankė Baltąjį Namą ir poros valandų pasikalbėjime su prez. Rooseveltu išdėstė jam savas pažiūras link būsimos taikos. Vienas svarbiausių pasikalbėjimo punktų buvo likimas Lenkijos, Graikijos ir kitų išvadotų tautų.

Michigan senatorius Vandenberg, republikonas, buvo nusinėšęs ir patiekęs prez. Rooseveltui savo planą, kuris numato Sudienų Valtstijų pilną dalyvavimą būsimos taikos apsaugojime ir Vokietijos bei Japonijos karinėj priežiūroj. Bet už tai kaip Rusija, taip Anglija privolančios atsakyti nuo savo įtakų sferos ir užgrobimą svetimų kraštų.

Ką pasakė į tai prez. Rooseveltas, kol kas nežinoma. Vieni tikrina, kad jis užgry sen. Vandenbergo planą, kiti sako, jog nieko aiškaus neprasitarė. Baltajam Name buvo apkalbėta ir būsima trijų didžiųjų konferencija, kuri įvyks po sausio 20 dienos.

Džiuginantis reiškinys yra tas, kad senatoriai aktyviai susirūpino Atlanto Čarterio ir Dumberton Oaks taikos plano reikalu. Tas, beabejo, turės nemažai įtakos ir į anglų nusistatymą.

JUGOSLAVŲ KARALIUS REIKALAUJA APRIBOTI MARŠALO TITO GALIĄ

Tą Kraštą Dabar Valdo Vieni Komunistai

Londonas. — Jaunas jugoslavų karalius Petras staiga sukėlė naujų komplikacijų Balkanuose. Jis pasmerkė savo premiero Ivan Subasič ir maršalo Tito sutartį apie įsteigimą laikinų globėjų arba regentų Jugoslavijai iki toje šalyje neįvyks visuotini balsavimai, kurie nustatys valdžios formą.

vo kariuomenę? Ar jie leido ten šeiminkauti savo žvalgybai ir terorizuoti vietinius gyventojus, kaip tą daro raudonieji maskoliai? Ar jie ieškojo kokių nors pastumdėlių, kad iš jų sudaryti neva valdžią? Nieko panašaus!

Mūsų bolševikai, pasakodami jog niekad nebuvo nepriklausomos Lietuvos, kartoja tik Hitlerio žodžius. Hitleris, tvėrdamas Ostlandą ir inaguruodamas komisarą Dr. A. Rosenbergą pabrėžė, jog Lietuva; Estija ir Latvija buvusios anglų žaislais ir pamegdžiojusios jų politiką.

Taigi, nazių "fuerrerio" frazės taip giliai įsmigo į minkštąjį bolševikų protą, kad jas minėtas J. Gataveckas iki šiolei kartoja.

Vatikanui Rupi Busima Taika

POPIEZIUS NORI DALYVAUTI TAIKOS KONGRESE

Iš to kas buvo pasakyta Popiežiaus Pijaus Kalboje Kalėdų metu galima padaryti išvada, jog Vatikanas atsižadėjo savo neitralumo ir perėjo į demokratijų pusę. Katalikiški sluoksniai nurodinėja ir reikalauja pakviesti popiežių į busimą taikos konferenciją ir duoti jam progos aktyviai dalyvauti Europos pertvarkyme.

Popiežius yra susirūpinęs ir pačios Italijos ateitimi. Toje šalyje, prie pat Vatikano sienų, bolševikai organizuojasi paimti Italija į savo kontrolę. Jeigu jiems tas pasisektų, tai demokratiniams ir katalikiškam judėjimui būtų suduotas skaudus smūgis.

Tikrai Suprato Kalbos Ypatybes

Chilietis Išmoko Gražiai Lietuviškai

Viena lietuvių Šlepelytė, atvykusi iš Lietuvos, ištekėjo už chiliečio Hernandez, vagnos dirbtuvės savininko Argentinoje. Toje šeimoje vaikai dabar kalba lietuviškai. Patsai Hernandez irgi ne kitaip kalba namuose ir su atlankančiais jį lietuviams.

JUGOSLAVŲ KARALIUS REIKALAUJA APRIBOTI MARŠALO TITO GALIĄ

Karaliaus opoziciją sukėlė bolševikų pastatyto maršalo Tito veikimas. Išvadotą to krašto dalį valdo taip vadinama anti-fašistinė tautinio išlaisvinimo taryba, kurioje bolševikai turi didžiumą. Visos kitos partijos neturi galimybės pareikšti savo nuomonę. Aišku, jeigu būsimas plesbicatas bus maršalo Tito kontrolėje, tai pasekmes jau iš anksto galima atspėti: komunistai gaus 99 nuoš. balsų. Todėl karalius Petras ir pareikalavo, kad laikiną krašto vyriausybę būtų ne vien marš. Tito pasekėjai, bet visų žymesnių partijų atstovai.

Anglų valdžios atstovai pasisakė nieko bendro neturi su šiuo karaliaus žygiu. Kairurie spėlioja, jog tas žygis gali kairuoti Petri karališkos karūnos.

Atšaukta 180 Suvažiavimų

Washingtonas. — Apsigynimo Transportacijos Įstaigai pagedaujant, karo meto transportacijos palengvinimo labai pereinusių metų laikotarpyje atšaukta net 180 įvairių organizacijų suvažiavimų.

Delnu kūjo neatmuši.

Air Force Triplets and Twins

Upper photograph shows the triplet sons of Mr. and Mrs. William J. Aldinger, Springfield, N. Y. Henry L., Robert J., and William F. Aldinger have flown a total of 70 trips since May, Right, Boyd and Loyd Bartley, identical twins of Keystone, Okla., who were members of a B-24 bomber crew. Loyd wears a Purple Heart medal.

AMERIKIEČŲ ŽURNALAS NUŠVIEČIA MUSŲ VEIKĄ LIETUVOS IŠLAISVINIME

Žurnalas Collier's Apie Amerikos Lietuvių Veiklą Viešoj Politikoje

Drąsiai Gina Nepriklausomos Lietuvos Teises

Vėliausiam savo leidinyje populiarus žurnalas "Collier's" patalpino ilgą straipsnį, nušviečiantį Amerikos visuomenės nerimavimą dėl Atlanto Čarterio likimo. Straipsnyje paliečiami tarp kitko lietuviai, latviai ir estai. Ten sakoma:

"Net gi Amerikos lenkų grupės neparodo tiek veiklos, kiek Amerikos Lietuvių Taryba, Jungtinis Latvių-Amerikiečių Komitetas ir Jungtinis Estų Organizacijų Komitetas. Visi jie turi savo "spokesmenus" ir literatūrą. Ant kiekvieno Kongreso nario staliuko yra kopijos 1920 metų sutarties, kurioje Rusija "laisvu noru ir visiems laikams" atsižadėjo suvereninių teisių link tų trijų Baltijos valstybių.

"Atsakdami į rusų pareiškimus, kad lietuviai, latviai ir estai patys nubalsavo prisidėti prie Sovietų Unijos laisvame plesbicite, Baltijos tautos atkereta, jog tie plesbicatai buvo praversti raudonosios armijos ir jokiu būdu negali atstovauti tikros žmonių valios. Ir lietuviai, latviai bei estai pridėda, jog Amerikos nusistatymas nėra pasikeitęs. Šiandie k,ai Rusija yra pilnoje Baltijos kraštų kontrolėje, Washingtonas vis dar pripažįsta juos suverenėmis valstybėmis ir nepriklausomomis respublikomis. Taip kaip ir Lenkijos ambasadorius, Baltijos šalių diplomatiniai atstovai turi tokias pat privilegijas kaip ir Mr. Gromyko, Rusijos atstovas.

"Mūsų nusistatymas", sako Baitai, "yra nusistatymas Sudienų Valtstijų".

Sio straipsnio autorius yra George Creal, kuris gerai apspazinęs su mažų tautų problemomis. Jo žodis gali daug ką nusverti Amerikos visuomenėje.

Lenkų Kongreso Valdyba Posėdžiauja Washingtone

Ruošia Memorandumą Prez. Rooseveltui

Lenkų Kongreso valdybos nariai, skaičiuje vienos šimtinės susirinko Washingtone nepaprastai sesijai ir nutarė paruošti stiprų pareiškimą prez. Rooseveltui. Jie taipgi aštriai pasmerkė sovietų politiką link Lenkijos. Lenkai davė suprasti, jog prieš rinkimus prez. Rooseveltas jiems pažadėjęs nenusikraus ti Lenkijos interesų.

Daugiau Žinių Apie Lietuvius, Kurie Bandė Pasiiekti Švedijos Pakrantes

Vokiečių Radio Apie Baltijos Pabėgėlius

Skaičius Galįs Pasiiekti Vieno Miliono

Nazių radio "Transocean" pasiskelbė, jog pabėgusių į Vokietiją lietuvių, latvių ir estų skaičius siekia šimtų tūkstančių. Kadangi kraustymasis iš Kurlandijos dar tęsiasi, tai toji skaitlinė gali pasiekti milijono. Tremtinių vaikams esą steigiamos mokyklos ir radio valandos.

Gerą dalį tų tremtinių vokiečiai prievarta išgabeno ir pasiuntė įvairiems darbams. Dabar tarpe jų, ypatingai vaikų, sklaidžia savo propogandą.

Kovos Smarkėja Lietuvos Pasieny

Vokiečiai Sako Užpuolę Rusus Prie Klaipėdos

Vokiečiai savo pranešime neseniai pažymėjo, jog jų grenađeriai ir tankai buvo išlindę iš apsuptos Klaipėdos ir užpuolę priešų pozicijas, padarydami didelių nuostolių. Klaipėdos uostas ir miestelis yra izoliuoti ir apsupti ten vokiečiai gauna maistą ir amuniciją vandens keliu.

Anglai Nuneigia Tokias Paskalas

Politiški Pliatukai Apie Rudolph Hess

Vienas Londono laikraštis, greičiausiai komunistų, paskelbė būk nusileidęs 1941 metais Škotijoj dešinioji Hitlerio ranka — Rudolph Hess apeleido orlaiviu Angliją ir per Ispaniją nuskrido Vokietijon patiekti Adolfui Hitleriui naujas alijantų taikos sąlygas.

Anglų karo ministeris James Gregg nuneigė tą paskalą parlamente, primindamas, jog Rudolph Hess tebėra nelaisvųjų sto vykloje ir jokios kelionės neatliko.

Turėsime Daugiau "Scotch" Degtinės

Kas Savaitė Importuos 250.000 Galionų

Škotijos lygumose vėl pradėjo veikti apie 30 degtinės varyklų, kurios gamins škotiską degtinę. Valdžia leido joms pripildyti tuštėjantius sandėlius naminiam suvartojimui ir eksportui. Apie 250,000 galionų į savaitę bus skiriama Sudienų Valtstijoms.

Pastaruoju laiku Amerikoje jau buvo sunkoka gauti škotų degtinės, nes labai mažai jos beatveždavo.

Baltijos Jūra Išmeta Lavonus

Švedų laikraštis "Stockholm-Tindingen" praneša, jog Alanda salų pakrančiuose jūra išmetusi 15 lavonų, kurių dauguma buvo estai. Tiktai vieną iš jų buvo galima indentifikuoti.

Pagavo Bėgančius į Švediją

Vokiečių sargybiniai laivai pagavo jūroje 70 lietuvių, plaukusių į Švediją. Jie tapo nuvežti į Liepoją, o iš ten nugabenti Vokietijon į kalėjimą. Suimtieji yra gestapo priežiūroje. Drauge su jais iš Liepojaus išvežta ir 700 kitų kalinių.

Savo pažinęs ir bažnyčioj ima.

Vokiečiai Sako Užpuolę Rusus Prie Klaipėdos

Del Ko Vokiečiai Laikosi Latvijos Trikampyje?

Kaip žinome, vokiečiai dar tebeilaukia delį Latvijos pakrančio nuo Liepojaus iki Ventpilės ir trupučiuoką toliau. Paskiau jie tebetupi įsikase Dauguvos upės žiotyse ir tuo būdu trukdo rusams naudotis Rygos uostu.

Siame siaurame trikampyje naziai, sakoma, turi 30 divizijų. Keletą sykių rusai bandė juos iškrapštyti, bet neįstengė. Paviršutiniai žiūrint, vokiečių buvimas tenai atrodo beprasmiu ir pavojingu. Tačiau, jeigu jie ten yra, tai turi būti ir tam tikras išrokavimas.

Pulk. Conrad H. Lanza apie tai parašė "The Field Artillery Journal". Jo išvadžiojimai yra sekanti: Vokiečiai nenori įleisti rusų į Liepojaus, Ventpilės ir Klaipėdos uostus, iš kurių jie galėtų jūros keliais užpulti Rytų Prūsiją. Dabar rusai gali naudotis tik Estijos uostais, bet tie yra per toli ir išsijudinus iš ten rusams, vokiečiai greičiau pastebėtų ir suspėtų juos atremti.

Tiesa, Latvijos trikampyje vokiečiai laiko uždarę apie 30 divizijų. Bet jeigu jų ten nebutų, tai saugojimui Prūsijos pakrančių jiems tektų laikyti prie Dančigo, Karaliaučiaus apie 40 divizijų. Taigi, naziai mano, jog stovėdami Latvijoj jie sutaupo bent 10 divizijų.

Maskvos Spauda Piktai Užpuolė Šveicariją

Kaltina Ją Gelbėjime Naziams

Maskva. — Valdžios leidžiamas laikraštis "Izvestija" neseniai patalpino aštrų straipsnį, nukreiptą prieš Šveicariją, kuriame sakoma: "Visas pasaulis žino, jog Šveicarija vis daugiau ir daugiau tampa Hitlerio veiklos centru." Toji šalis tapusi vokiečių kapitalo prieglauda ir toki padėtis negali būti ilgai toleruojama.

Stalinas Ruošiasi Skelbti Karą Ispanijai

Daugelis ženklų parodo, jog Stalinas yra nusitaręs pats vienas apvalyti Ispaniją nuo fašistisko elemento ir tai ne propogandos priemonėmis, bet karu. Iki šilei buvusi raudonųjų ispanų divizija rytų fronte, specialiu įsakymu, tapo ištraukta ir ji bus perorganizuota į parašiutininkų būrius.

Stalinui nepatinka amerikiečių ir anglų švelnus elgesys su gen. Franco. Todėl jis nusitarė pavartoti kietesnę ranką.

Didžiausias banknotas Sudienų Valtstijose yra 10,000 dolerių vertės.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:

340 West 33rd St., Chicago

Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1925, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.

340 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMO KAINA:

Suvienuose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Laikraščiai Čia Ir Didžiojoje Britanijoje

Yra didelis skirtumas tarpe gyvenimo karo metu Amerikoje ir Anglijoje. Atvykęs iš ten žmogus ir apsidairęs mūsų miestuose, nusistebės iš tų visų prabangų ir pertekliaus. Pažiūrėkime tikėtai į spaudą. Anglų dienraščiai turi vos keturius puslapius; sekmdienių laidos pasiekia šešių puslapių. Savaitraščiai niekad nėra didesni kaip šešių puslapių. Popierio stoka priverčia anglus ekonomizuoti ir susiaurinti laidas.

Išvaduotuose iš vokiečių kraštuose padėtis dar blogesnė. Pav. Prancūzijos laikraščiai leidžiami dviejų puslapių ir tai ne kas dieną. Belgijoj nei trupučiuką ne geriau. Kaikuriuose miestuose laikraščiai klijuojami ant sienų ir praedami žmonės peržiūri juos.

Tuom tarpu Amerikoje iki šiam laikui nebuvo didelio vargo su popieriu ir senieji periodinių spausdinių formatai palaikomi. Del to ir mūsų visuomenė yra geriau apsiskaičiusi, geriau informuota už Anglijos gyventojus.

Kad Nebūtų "Too Late and Too Little"

Dabartinio karo pradžioje ir kiek vėliau išblaškyti alijantai sutiko vieną nelaimę po kitos del to, kad jie nebuvo užtekinai prisirengę ir nespėdavo susikoncentruoti prieš atremimui. Už tai bėgyje to tamsaus laikotarpio ir buvo nukaltas sakiny: "Per vėlai ir per mažai".

Dabar kai karinė situacija taip pagerėjo, kad priešas vejamasis visose pusėse ir smūgis suduodamas po smūgio, politinė Amerikos įtaka ir prestižas alijantų tarpe vis dar šlubuoja. Daugelyje atvejų visai pritiktu anas pasakymas, kad per mažai ir per vėlai.

Žinomas New Yorko komentatorius S. Moseley neseniai pareiškė: "Dabartinės alijantų politikos kritikai išvedžioja, jog tik susitarimas visų didžiųjų ir mažųjų valstybių gali užtikrinti pastovią taiką. Bet kokiū būdu prieiti prie to susitarimo, kuomet iki šiam laikui niekas nedrįso pasipriešinti vienpusiškiems Sovietų Rusijos žygiams. Niekas nebandė prieštarauti Rusijai, kuomet toji griežtai pasakė, jog pati viena tvarkys Suomijos ir Lenkijos reikalus. Valstijos Departamentas neužėmė aiškios pozicijos del paprastos priežasties, kad negalėjo."

Toliau p. S. Moseley primena, kad jeigu dabartiniai pesimistai turėtų gero pagrindo savo tvirtinimams, jog išliuosave pasaulį iš nazių jungo, mes apkaltumėm jį komunizmo rėžėjais, tai mums visiems grėstų didžiausia nelaimė... — we all would face disaster...

Yra ir daugiau pranašų, kurie skelbia apie grėsiantį pavojų demokratijai ir mažoms tautos. Jeigu mūsų atsakomingi politikos vyrai laiku nesugriebs, tai vėl reikės amanuoti, kad "too late and too little". Tylėjimas ne visada yra išminties ženklas. Todel mūsų vyriausybei jau laikas but ižengti į realės politikos kelią ir nebeapsitenkinti vien bendromis idėjomis, kurias kiekvienas gali sukintėti kap tik nori. Jei tas nebus padaryta artimuoju laiku, tai iš Amerikos rankų išslysi auksinė proga įkūnyti tuos tikslus už kuriuos kariuomenė ir suteikti nuvargiai žmonijai laisvės, taikos ir gerbuvio laikotarpį.

Gen. Vasov — Baltųjų Rusų Kvislingas

Tarpe paimtų į nelaisvę raudonarmiečių, vokiečiai surado tam tikrą dalį talkininkų, su generolu Vlasov priešakyje. Pastarasis emė organizuoti "patriotų" rusų armija, į kurią įtraukė išgabentų į Vokietiją rusų darbininkų ir šiaip sau avantiuristų. Tos rusų grupės buvo pasiūstos į Balkanus, Italiją ir net Prancūziją. Kad užbėgti už akių kokiai išdavystei, naziai prikimo savo karininkų ir davė jiems tik lengvuosius ginklus.

Kai vokiečiams pradėjo nesisekti, tai jie dar labiau spaudė deportuotus rusų darbininkus prisidėti prie generolo Vlasovo "Išlaisvinimo Komiteto". Berlyno gatvėse buvo suruostas tos Vlasovo armijos paradas, o nazių generalinio štabo viršininkas, gen. Guderian atsiuntė sveikinimą tam baltam kvilingui.

Kadangi toji "armija" nėra užtekinai skaitlinga, kad numelmti bent kokio mūsų eiga, tai jos garsinimas ir parada yra

daromi tik tam, kad "patiešinti" pačius vokiečius, kurių upas pusėtinai žemai nukritęs.

Besiruošiant Prie Didžiosios Demonstracijos

Vasario 16 dienos šventė jau ne už kalnų. Kaip bematant ji bus čia. Todel reikalinga visiems pagalyti kaip ją pasitikus ir kokiems tikslams išnaudojus. Toji šventė privalo išjudinti visus Amerikos lietuvius. Į rengiamas iškilmes turime sutraukti kuodaugiausiai žmonių, idant pašalinjai matytų kad, mes vienigai stojam už nepriklausomą Lietuvą.

Mūsų rezolucijos turi būti konstruktyvės, trumpos ir aiškios; mūsų reikalavimai tvirtai suformuluoti. Šį lietuvių pasijudimą seks ir mūsų priešai ir mūsų draugai. Kuo didesnis ir kuo smarkesnis jis bus, tuo daugiau pagelbėsime Lietuvai.

Bet vienu demonstracijų neužteks. Turime sukelti ir lėšų tolesniems žygiams už išlaisvinimą savo tėvų krašto ir kitų pavergtų tautų. Kova yra sunki; ją reikia tęsti visomis priemonėmis. Pasekoje to susidaro nemažai išlaidų, kurias gali padengti tik mūsų visuomenė. Todel minint Vasario 16 dieną paremkime savo rezolucijas darbu ir aukomis.

Ne Daug Kas Jiems Paliko

Vokietija dabar yra padėtyje to žmogaus, kuris atsidūrė ant plaukiojančio ledyno. Aplinkui jo vandens bedugnė, o po kojų skubiai tirpstantis ir mažėjantis ledo gabalas. Kadaisia nazių būriai stovėjo netoli Maskvos ir Aleksandrijos, Egipte, o dabar jiems teko užsidaryti ir gintis Vokietijos tvirtovėje.

Kaip Napoleonas, išvytas iš Rusijos, Vokietijos ir Austrijos bandė surankioti paskutines savo jėgas ir atsiremti nuo sąjungininkų prie Leipcigo ir Watreloo, taip gen. Rundstedt, išlindęs iš Siegfriedo fortų stengėsi plaužti amerikiečių geležinį lanką. Bet tas jam nepasisekė ir nazių divizijos turi vėl slėptis į savo urvą. O kadangi vokiečių rezervai yra veik išsemti, tai ir anas urvas negalės būti ilga apsauga.

SOVIETŲ IR ANGLŲ UŽSIMOJIMAI PASIDALINTI EUROPOS KONTINENTU

Skubinasi Išstumti Amerikiečių Įtaką Europos Kontinente

Sekretorius Hull Negalėjo To Pakęsti

Prieš metus laiko, Maskvos pasitarimuose, buvęs tuomet valstijos sekretorius Cordell Hull išgavo pasižadėjimą iš Sovietų Rusijos ir Anglijos ne steigti sau įtakos sferos ir ne užmesti savo globos kitiems. Visa tai buvo surašyta gražiose rezolucijose.

Bet grįžus p. Hull į Washingtoną, Londonas ir Maskva pradėjo savo derybas ir politiskus mainus, kurie negalėjo ilgai pasilikti slaptelyje. Rusai nusitarė pasilaikyti sau Lietuvą, Latviją, Estiją, dalį Lenkijos, Rumunijos ir Suomijos. Kitos šalys: Albanija, Bulgarija, Čechoslovakija, Vengrija, Persija, Norvegija, Rumunija, Lenkija ir Jugoslavija numatytos kaip sovietų vasalai, valdomi nurodymais iš Maskvos.

Anglija nusitarė pasiimti vakarinę Europos dalį: Belgiją, Daniją, Prancūziją, Graikiją, Holandiją ir Siriją — arti 7 milijonų kvadratinų mylių ir apie 200 milijonų gyventojų. Portugalija, Turkija, Ispanija, Šveicarija turėjo būti lygiai padalintos tarp Londono ir Maskvos.

Toks pasidalinimas Europos kailiu giliai sujudino senuką valstijos sekretorių Hull ir jis ieteikė savo rezignaciją. Jis nebegalėjo toliau pakęsti tokios dvišios partnerių politikos, kuri paniekina visus gražiuosius principus ir kilnesnius karo tikslus.

Prez. Rooseveltas atrodė daugiau optimistu. Užimtas artėjančiais rinkimais, jis negalėjo pašvęsti daug laiko užsienio politikai ir nebandė sutrukdyti užkulines intrigas. Bet praėjus rinkimams jis skubotai perverskė valstijos departamentą ir naujo sekretoriaus Stettinius

lūpomis įspėjo kitus du didžiūnus ne bandyti jodinėjus ant mažesnių ir ne diktuoti kokias valdžias privalo turėti mažesnės tautos.

Bet ar Londonas su Maskva paklausė? Nei trupučiuko. Churchill pasiliko prie savo Graikijoje ir Italijoje, o Stalinas, kaip tyčia, prieš pat prez. Rooseveltą kalbą į Kongresą paskelbė ir pripažino raudonųjų valdžią Lenkijai. Tas reiškia, jog su Washingtonu nesiskaitoma.

Vieni ir antri bando išstumti amerikiečių įtaką iš Europos ir viską pasiimti į savo rankas. Bet ar tik nepergreitai Londonas ir Maskva atidarė savo kortas?

Amerikiečiai iki šiam laikui dėjo milžiniškas pastangas kad laimėti karą ir ačiu jų energijai Hitlerio pancuotos divizijos turėjo bėgti atgal. Bet laimėję karą jie nepalikė kitiems suvalgyti išvirtos košės. Jeigu kiti nenorės geruoju priimti amerikoniško taikos plano, tai tas planas galės būti padiktuotas, pasiremiant finansiniais ir bizniškais argumentais. — V. B-nis.

Lenkai Ješko Sau Naujos Sostinės

Pasirinkimas Tarp Poznaniaus Ir Krakuvos

Lenkų valdžia Londone, tikėdamasi sugrįžti į savo kraštą, svarsto dabar kur jai reikės apsisistoti. Kadangi Varšuva yra veik visai sunaikinta. Buvusios ministerijos ir kiti didesni rūmai paversti į krūvą griuvėsių.

Kaikurie mano, jog laikina Lenkijos sostinė turės būti Poznanius arba Krakuva, kurioje kadaise viešpatavo Jogaila su Jadvyga. Bet iš tų dviejų greičiausiai bus paskirtas Poznanius, nes jis yra arčiau centro.

Amerikos Revoliuciniam Kare, Washingtono laikais, užmuštų ir sužeistų skaičius nesiekė 20,000.

PER MANO KOSTUVĄ

Lenkų spauda pradėjo reikalauti, kad Suv. Valstijose būtų paskirta 20 jų vyskupų ir 4 arcivyskupai. Iki šiolei jie turi vos keturius vyskupus.

Jeigu taip, tai ir lietuviai privalo dabar pareikalauti sau bent poros vyskupų. Kitaip svetimieji ir toliau gans mūsų dūšias.

— Tu, Rapolai, turi gera, darbininkę žmoną.

— Taip, Jonai, aš norėčiau daugiau turėti tokių žmonių.

Mūsų bolševikai gvoltu šaukia prieš Churchillio maišymosi į Graikijos valdžios reikalus.

Fain! Dabar lauksime kada bolševikų spauda pasmerks Stalimą už importavimą raudonų kvilingų valdžios į Baltijos kraštus, Lenkiją, Balkanus ir panašiai.

Bostono dienraštis "Christian Science Monitor" pažymi, jog iš kiekvieno tūkstantį amerikiečių 999 tapo sujaudinti Sovietų Rusijos politika rytų ir centro Europoj.

Bet susijaudinimo dar neužtenka; reikia ir aiškaus pasmerkimo.

Ir priespauda siaučia Po tą šalį toli, Kur Nemuno vandenys bėga! Ir skundžias, dejuoja Lietuviai visi: Miestiečiai ir sodžių sėrmėga!

Visgi mūsų žmonės daro didelį progresą. Seniau būdavo, kad išrišti ginčią, bajorai išeidavo į lauką ir šobliom susikirsdavo. Kas ilgiau atsilaukdavo, tas laimėdavo argumentą.

Dabar tas pats atliekama su plunksnomis ant balto laikraščio popierio. Atrodo, jog ištvermės čempionatą laimi Clevelando "bunčius".

Kuomet niekas mums negrėšia, tai lengvai žaidžiame gyvenimu, bet kaip tik užėina pavojus, tai gyvybę giname kaip šykštuolis turta.

Jei mes apleidžiam tėvynę, tai apleidžiam patys save.

R. H. Frame.

Neseniai prez. Rooseveltas pareiškė, jog Atlanto Carteris turi tokią pat svarbą, kaip ir Dešimties Dievo Prisakymų.

Palyginimas nelabai tikęs, nes Stalinas nepripažįsta Maižiesiaus Kodekso, todėl jam lengviau bus išsisukti ir nuo Atlanto Carterio.

Vienas rašytojas Marian Hemer išleido Londone knygą, pavadintą "Adolf the Great". Knygoje nagrinėjamas Hitlerio būdo ypatybės.

Ištikro, keistos yra kaikurių žmonių pažiūros. Kol Hitleris laimėdavo mūšius, tai jį vadino bepročiu; dabar kai jau karą prakišo, tai jis apšaukiamas Adolfu Didžiuoju.

Maskvos laikraščiai praneša, jog ir Tarybų Lietuva rengiasi pripažinti laikina lenkų vyriausybę Liubline.

Kur gi ne! Jug toks tokį pažino ir į svečius pavadino! Visi būdami pas Stalimą ant "burdo" turi sekti ir jo pėdomis.

— Eolas.

Tarpe graikų patriotų ir sukilėlių komunistų užvirė naujos kovos. Premiero Plastiro valdžia griežtai atsiskakė išleisti į ministerių kabinetą komunistus,

Keletas Istorinių Faktų Apie Aušros Vartus Vilniuje

Vilniaus Sienos Ir Aušros Vartai

Kaip Jie Atsirado ir Koks Buvo Jų Likimas

Apie Aušros Vartus Vilniuje esame girdėję visi. Tai yra žinoma šventvietė, į kurią traukdavo daugybė maldininkų iš visų Lietuvos dalių, nes esantis ten Dievo Motinos Paveikslas buvo laikomas stebuklingu nuo senų laikų. Prie to paveikslu buvo dedamos aukos: pinigai, auksas, sidabras ir kitokios brangenybės. Kaimiečiai, atvykę iš toliau, eidavo keliais du ar tris blokus, prašydami visokių malonių ir nuodėmių atleidimo.

Toji vieta yra įdomi ir istoriniu atžvilgiu. Ji yra artimai susijusi su Vilniaus praeitimi. Aušros Vartai tai vieni buvusių penkių "bromų" senoje, apvietoje aplink Vilnių 1503-1523 metais. Iki to laiko Lietuvos sostinė gynė tik Gedimino pilis ir jos apatiniai mūrai. Bet prasidėjus nuolatiniams totorių užpuolimams miestelėnai prašė karaliaus Aleksandro, kad jiems leistų pasistatyti "tvirtovę". Darbą jie sutiko atlikti patys.

Taigi 1503 metais prasidėjo statybos darbai. Miestas buvo apsupamas aukšta siena. Įvažiavimui ir išvažiavimui palikti penki vartai. Vėliau jų skaičius padidėjo. Daugiausiai įsikę buvo pietiniai vartai ir del to jie pavadinti "Aštrioji Broma", vėliau — Aušros Broma. Rytiniai vartai vadinosi Krėvės "broma", nes jie vedė į Krėvės miestą ir pili.

Toji siena, kad ir griauinama, išstovėjo iki rusų išveržimo 1795 metais. Užėmę Vilnių maskoliai pradėjo ją naikinti 1799 metais. Šiuo laiku tik maža jos dalelė beužsiliko.

Aušros Vartų stebuklingojo paveikslu istorija yra daugiau komplikuota. Kas ji piešė ir kada jis buvo padėtas "bromoje" — užrašų nėra. Spėjama, kad ji pagamino italas, gyvenęs Vilniuje 1520-30 metais. Paveikslas nebuvo skirtas bažnyčiai, bet greičiau kokiam nors paminklui. Kiek vėliau miesto nutarimu, tas paveikslas buvo įkeltas į bromą ir ten pasiliko iki šių dienų.

Lenkai bandė panaudoti jį savo politiniams tikslams ir vadino tiesiai "Lenkijos karalienės atvaizdu". 1927 metais popiežius leido apvainikuoti paveikslą šaunia karūna, kad jis ištikro būtų panašesnis į karalienę.

Taigi, per keletą šimtmečių ir toji šventovė buvo naudojama ištautinimui lietuvių.

Pereitą vasarą įvykusiuose mūšiuose Vilniaus mieste Aušros Vartai paliko sveiki, nors didesnė miesto dalis tapo išgriauta. — P. Krivis.

Daugiau Proto

Teisme susiginčio du vyrai: vienas didelis, antras mažas. Didysis supykęs tarė mažajam:

— Tu nusiramink, nes kitaip aš tave į kišenę įsikūsiu.

— Tada kišenėje turėsi daugiau proto, negu galvoje, — atsikirto mažasis.

Mokykloje

Mokytojas: — Antanai, ar gerai esi apsipažinęs su alfabetu?

Antanas: Taip.

Mokytojas: Koki raidė seka po "A"?

Antanas: Visos likusios.

Apdrauda-Paskolos REAL ESTATE

Norėdami apdrausti savo nuosavybę, ar gauti paskolos, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti

August Saldukas

4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

Visų Rusių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. YARDS 1546

A. L. KUCHTA

Diamonds, Jewelry, Watches and Silverware
Complete Line of Gifts
EXPERT WATCH REPAIRS

2421 W. 47th St. — Phone Virginia 0990

PASKOLOS DAROMOS

ant Pirmų Morgičių
už pigesnę nuomintį — be komišino PAS

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Ass'n of Chicago

2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANal 8887

BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

Apie Ivaivius Dalykus

Kaip Vienas Žemaitis Bandė Skraidyti 1851 metais

Zmonės iš senų senovės troškina skraidyti ore taip kaip paukščiai. Vienoje graikų legendoje sakoma, jog Dedalas ir jo sūnus Ikaras pabėgo iš nelaisvės prisilpę padirbtus iš vaško sparnus.

Vienas pirmųjų skraidymo pionierių buvo žemaitis Aleksas Hriškevičius, kuris 1850 metais pasistatė "garalėkį", tai yra garu varomą mašiną su keturiais sparnais, kurie turėjo pakelti ir aukšti. Išleistoje 1852 metais Kaune brošiūroje su paveikslais jis teisingai apskaičiavo oro pasipriešinimą ir gravitacijos jėgą. Vienok jis kaip reikiant neišrišo pakilimo problemas ir kai jo "garalėkis" pasijudino, tai vietoj kilti ir aukšti, leidosi tiesiai ir atsimušęs į medį sudužo. Bet "upartas" žemaitis darė toliau bandymus, nors gerų pasekių niekad nesulaukė. Jis, mat, nežinojo, kad iškilimui į orą reikalingas propeleris.

Visi Išbėgo į Medžioklę

Atsidarius briedžių medžiokimo sezonui visas Drummond, Wis. miestas išbėgo į miškus. Net mažesni mokyklos vaikai ne atsilikio nuo kitų ir pradžios mokyklą teko uždaryti porai savaičių.

Tikrai Pavyzdingas Miestukas

Beverly Hills, Cal. pradžioje šių metų turėjo didelę celebraciją. Per 365 dienas neįvyko ten nei vienos automobilio nelaimės. Policijos viršininkas C. H. Anderson aiškina tą nepaprastą rekordą sekančiais: visi miestuko gyventojai nuoširdžiai koope ravo ir prisilaikė taisyklių.

Gali būti ir taip. Jeigu žmonėms neleisti važiuoti greičiau kaip 8 mylias į valandą, tai ir norėdamas nepatiksi "accidentot."

Muzika Už 5 Centus į Dieną

New Yorke tapo suorganizuota korporacija, kuri teiks radio programas be garsinimų. Bet už tai klausytojai turės mokėti 5 centus į dieną. Programos numatomos trijų rūšių: populiarė muzika, klasiška ir kalbos. Dabartiniai "broadcaster'iai" griežtai priešinasi įvedimui nikelinų programų ir pranešė apie tai federalėm įstaigom.

Anglai ir Nelaimėse Palaiko Gerą Užą

Tabakos krautuvėlė Londone išdaužė bomba. Grįžęs prie jos savininkas iškabina tokį užrašą: "Dabar jau patys matote, jog nebeturiu degtukų".

Viena šeima, apleisdama sudaužytą namą, niuniuoja dainą "There'll always be Souther England".

Kitoje veteje robot-bomba iškūlė visus lango stiklus. Zmogelis eina į valdžios biurą prašydamas atlyginimo. Valdininkas jam sako:

"Nesiskubink su išpidymu aplikacijos ir neekvoki popierio. Gal neužilgo vėl susilauksi iš svečius naujos bombos..."

Zmogus, kuris kitų ydas peikia, tai jam ir pačiam jų saugotis reikia.

Bronius Balutis Sulaukė 65 Metų

Pasižymėjęs Mūsų Veikėjas Ir Diplomatas

Siomis dienomis Lietuvos atstovas Londone p. Bronius Kazys Balutis minėjo savo 65-tą gimtadienį. Jo bendradarbiai ir draugai Anglijoje prisuntė jam daugybę širdingų sveikinimų. Prie jų prisideda ir skaitlingas būrys tautiečių šioje pusėje vandenyno, linkdami p. Balučiui ištvėrmės ir pasisekimo atsakominge ir sunkiose pareigose.

Kaip 1919-20 metais jam teko žymiai prisidėti prie atstatymo nepriklausomos Lietuvos, taip dabar jam tenka ginti iškovotas teises ir laisvę. Daugelis amerikiečių lietuvių kareivių, kuriems tenka užsukti į Londoną, aplanko jį ir širdingai pasikalba su juo. Ne retai jis prisunčia trumpų raštų ir Amerikos lietuvių veikėjams bei organizacijoms.

Bronius K. Balutis gimė 1879 metais, gruodžio 27 dieną, Seirijų miestelyje, Seinų apskr. Užbaigęs pradinę ir vidurinę mokyklą jis įstojo į kariuomenę rusų-japonų karo metu. 1905 metais jis atvyko į Chicago ir čia baigė Kent College of Law. Nuo 1912 iki 1919 metų buvo "Lietuvos" redaktorium. Paskiau išvyko į Versalės taikos konferenciją ir vėliau pateko Lietuvos diplomatinėje tarnyboje.

P-nas B. K. Balutis yra gabus rašytojas, kalbėtojas ir diplomatas. Jo visas gyvenimas yra pašvęstas gimtojo krašto gerovei.

— Senas Draugas.

Plėšikai Buvo Užpuolę Juozą Arlauską ir S. Naudžiūną

Atėmė Iš Jų Pinigus ir Sužeidė

Du žinomi So. Bostono sandariečių veikėjai skaudžiai nukentėjo nuo "hold-uperių". Jais yra Juozas Arlauskas ir Stasys Naudžiūnas. Naujų Metų išvakarėse J. Arlauskas uždarė savo biznį, 220 E Street ir lydima S. Naudžiūno rengėsi eiti namo.

Bet prie pat durų juos patiko trys plėšikai ir pareikalavo pinigų. Kuomet jiems geruoju ne duota, tai "hold-uperiai" puolė mušti revolverių kriaunimis ir smarkiai sužalojo J. Arlauską ir S. Naudžiūną. Sykiu atėmė ir \$100 pinigais. Visi plėšikai tapo suimti. P-nas J. Arlauskas turėjo išbūti po gydytojo priežiūrą savaitę laiko.

Chicago Lietuvių Draugijos, Kurios Prisidėjo Prie Comm. and War Fondo

Chicago Lietuvių Draugijų Aukos Community and War Fund'ui

Siuo sąrašu papildomas raportas Chicago Lietuvių draugijų aukų Community and War Fund'ui. Žemiau sužymėtos aukos yra C. & War Fund'e gautos ir pakvituotos:

Sv. Teresės Draugija, Brighton Park	\$50.00
Dievo Apveizdos Par. Kleb. kun. A. Martinkus	100.00
SLA. 36 kuopa	13.10
Liet. Chamber Com-ce	10.00
Garsaus Vardo Lietuvių Draugija	10.00
Dariaus-Girėno Aux. Raud. Kryžiaus Vienetas	100.00
ALRK. Moterų S-ga	5.00
3-čia kuopa	5.00
Nekalto Prasidėjimo Sodalicija, West Side	5.00
Liet. Politiškas Klubas	5.00
Aušros Vartų Moterų Pašal. Draugija	10.00
West Pullman Lithuanian Civic Club	10.00
Saltimiero Radio Klausytojų Grupė	21.07
Sv. Onos Draugija, Melrose Park	20.00
Humboldt Park Lietuvių Kliubas	5.00
Upytės Draugiškas Klubas	10.00
LRKSA. 163 kuopa	5.00

Iki šiam laikui, 76 leituviškos organizacijos paaukojo \$1,649.17 labdariniams tikslams per Community and War Fund of Metropolitan Chicago. Kadangi aukos tebesiunčiamos Centran — (111 W. Washington St.), todėl dar negalima pateikti galutinio

namo.

raporto. Jeigu kai-kurių organizacijų aukos nesimatė šiame ar anksčiau skelbtuose sąrašuose, prašome pranešti p. J. Daužvardienei. Svarbu, kad Lietuvių draugijos gautų pilną kredita centre.

J. Daužvardienė.

Community & War Fund Liet. Kom. Pirmininkė.

Jie Del Vieno Kiaušinio Nori Sudeginti Namus

Ne Laikas Dabar Puldinėti Vieni Kitus

Clevelando ir Brooklyno grupės "tautininkai" paleido visus didžiuosius šūvius į Amerikos Lietuvių Tarybą ir paskiau nėrėsi į smarkią ataką, tikėdami sumaišyti dangų su žeme. Bet rimčiau galvojanti žmonės aiškiai numato, jog iš to visko išeis tik "šnipšt", nes atakos pradėtos ne laiku ir ne tinkamomis priemonėmis.

Tokie puldinėjimai yra nepateisinami del to, kad A. L. Taryba kaip toki nėra užkabinusi nei Clevelando, nei Brooklyno grupės. Pavienių jos narių pareiškimai ar tai spaudoje, ar tai susirinkimuose dar nėra pačios tarybos politika arba nusistatymas. Reikia pasakyti, jog toji taryba yra gal perdaug tolerantiška ir kantri, jei pati nieko nesako ir neatremia visų puldinėjimų.

Clevelando ir Brooklyno "tautininkų" paleista taradaika atneš kaip tik priešingus rezultatus, negu jie tikėjosi. Tarybos jie nesugriaus; tūkstančio ar daugiau įvairių organizacijų bendros akcijos Lietuvos gelbėjimui jie nesuskaldys. Visa ką jie atsieks, tai visuomeniškos pajuokos ir diskreditavimo.

Tegul jie neužmiršta, jog lazda turi du galus. Ta visa pagieža, kurią jie bando išlieti kitoms srovėms gali kristi ir ant jų pačių. Jeigu jie nori atsiderinti vienoje kategorijoje su bolševikais — te eina ta pačia kryptimi iki liepto galo.

Keista, kad tie, kurie vadinaisi tautininkais, negali sugyventi su 90 nuoš lietuvių. Nejaugi kiti yra pragaišę, paklydę ir nu-

sikalte, o tik jie, palyginamai saujalė, viską atstovauja, viską gali valdyti ir arogantiškai kintus šmeižti arba niekinti? Sprendžiant iš jų rašinių, kitokios išvados negalima padaryti.

— K. Norvaiša.

Retai Turi Progos

Jonas Tetirvinas klausia savo merginos broliuko:

— Ar ne pažiūri per raktą skylutę kuomet aš esu kambaryje su tavo sesute?

— Labai retai. Pažvelgiu tik tada, kai mano motina nežiūri...

P. CONRAD FOTOGRAFAS

Mūsų Studija Gražiai ir Moderniškai Įrengta

420 WEST 63RD STREET Tel. Englewood 5883-5840

Maisto Trukumas Prancuzijoje

Didelė Brangenybė Visame Krašte

Paryžius. — Didžiuose Prancuzijos miestuose jaučiamas maisto krizis. Dabartinis maisto kiekis išduodamas kortelėmis gali dar labiau sumažėti. Ir padėtis vargiai ar galės pagerėti prieš ateinančią vasarą.

Pietūs Paryžiuje kainuoja apie 2,000 frankų. Tuom tarpu paprastas darbininkas uždirba

Telephone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO.

JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS SAVININKAI

PRISTATOM TONIKĄ IR VISOKIOS RŪSIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS IR VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street

So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti.

SO. BOSTON CAFE

260 Broadway

So. Boston, Mass.

SMAGI, JAUKI IR MALONI NŽEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Čia Galite Gauti Geriausių Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmai Praleisti.

KVIECIAMI VISI LIETUVIAI ATŠILANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway

So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —

A. ČIŽAUSKO

248 "E" Street

So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE

A. ČIŽAUSKAS, Sav.

Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užėigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą, Randasi:

585 Grove — Rout 128 — Braintree, Mass.

Statement of Condition as of December 31, 1944

ASSETS

First Mortgage Loan	\$6,095,151.33
Loans on passbooks and certificates	22,500.00
Properties sold on contract	39,989.95
Real estate contracts purchased	37,382.96
Real estate in judgement	3,081.09
Stock in Federal Home Loan Bank	108,800.00
U. S. Government Bonds	3,700,000.00
Office building and equipment, less depreciation	83,874.21
Other Assets	16,114.47
Cash on hand and in banks	579,092.44

TOTAL ASSETS \$10,685,986.45

LIABILITIES

Members' Share Accounts	\$9,334,868.77
Loans in Process	224,868.12
Advance payments by borrowers for taxes and insurance	83,031.62
Dividends on Investment Shares, payable in cash on January 1, 1945	3,489.58
Other liabilities	16,213.85
Specific Reserves	4,159.76
General Reserves	1,000,000.00
Undivided profits	19,354.75

TOTAL LIABILITIES \$10,685,986.45

DEL APSAUGOJIMO JŪSŲ INDELĪŲ MES TURIME DIDŽIAUĮ REZERVĄ ILLINOIS VALSTIJOJE

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue

Tel. VIRginia 1141

JUSTIN MACKIEWICH President and Manager

HONORABLE JUDGE JOHN C. LEWE Honorary Chairman of the Board

HELEN KUCHINSKAS Secretary

BOARD OF DIRECTORS

Mr. D. Jankowicz • Mr. Leon Giniotis • Mr. Zenon Pocius • Mr. Adam Bartus • Mr. Michael Jasnauskas • Mr. Bruno Shukis • Justin Mackiewich, Jr.

Atpasakoja Del Ko Užkliuvo Gerieji Labdarių Sąjungos Planai Chicagoje

Atsišaukė i Chicago's Arcivyskupą Senelių Prieglaudos Reikalė

Didžiama Buvo Priešingi
Seserims Kazimierietėms

ALRK. Labdarių Sąjungos valdyba pradžioje pereinę metų pasiuntė Arcivyskupui S. A. Strich laišką, kuriame prašė nepatvirtinti Seserų Kazimieriečių naujai statomos prieglaudos vėdėjimais, nes tos seserys neišpildė to kas buvo sutarta ligoninės klausime.

Kadangi tas laiškas yra svarbus, tai paduodame veik išsiai.

Most Rev. S. A. Strich, D. D. Archbishop of Chicago, 1555 N. State Street, Chicago, Ill.

Didžiai Gerbiamas ir Brangus Arcivyskupas:

Mes, viršinininkai ir tarybos direktoriai Lietuvių Romos Katalikų Labdarių Sąjungos kreipiamės į Jusų Ekselenciją labai svarbiu mums ir visiems Amerikos lietuviams reikalu. Mes turim omenyje Namą Lietuvių Seneliams, kurio išorinė pusė tapo užbaigta, bet įrengimai viduje sustojo.

Jūsų Ekselekcija paskyrė penkis gerb. klebonus, kad pagreitint darbu užbaigimą, bet šie klebonai taip yra apkrauti darbais savo parapijose, kad jie negali suteikti Senelių Namui reikalingo planams prižiūrėti laiko. Stai del ko užtrukta ir sušalę projekto vykdymas.

Norėdami pagerinti situaciją, mes nuoširdžiai prašome Jūsų

Ekselencijos paskirti dvasios vadą, kuris galėtų pašvesti daugiau laiko užbaigimui to labdarų projekto. Mūsų organizacija užmokėtų dvasios vadui už jo darbą. Ar negalėtumėm mes pasiūlyti šioms pareigoms kun. Stasį Valucką, kuris yra labai tinkamas ir gabus. Po jo vadovybės nesunku būtų gauti aukų ir užbaigti projektą.

Per 30 ilgų metų mes kovojom su visokiom sunkenybėm. Mes buvom nupirkę 10 akierių žemės plotą, ant kurio rengėmės statyti prieglaudą seneliams ir našlaičiams. Kuomet mes prašėm leidimo pradėti statybą, tai Jo Ekselencija, tuomet Arcivyskupas Mundelein patarė mums statyti ligoninę, vietoj prieglaudos ir nuo ligoninės įeigų finansuoti ir operavimą našlių ir našlaičių namo. Mes sutikome su jo Ekselencijos patarimu ir dirbome, kad pastatyti Švento Kryžiaus ligoninę, įtikėdami priežiūrą tos įstaigos Seserims Kazimierietėms su tuo supratimu, kad jei bus pelno, tai tas eis sekančiam projektui, Namui Seneliams.

Bet aplinkybės virto kitaip, negu mes manėm ir mūsų viltys gauti iš ligoninės paramą prieglaudai sunyko. Vienok su nauja energija mes ieškojom kitos vietos prieglaudai ir dabar trijų aukštų namas jau užbaigtas iš lauko pusės.

Darbas turėtų eiti pirmyn. Bet mums skaudu pranešti, jog komitetas, kurin įeina penki kunigai, ne visada dirba ranka rankon. Skirtumai pažiūrose kenkia darbu.

Dabartiniai nesupratimai ko-

mitete sukasi apie klausimą kuriom seserim įtikėti priežiūrą? Kaikurie kunigai priitaria Seserim Sv. Kazimiero, kiti — Seserim Pranciškietėm. Pastarosios, jie tikrina, privalo turėti pirmenybę, nes jos pirmutinės Chicago's diocezijoj ėmė mokinti lietuvių vaikučius. Direktorių susirinkime didžiama pasisakė už Seseris Pranciškietes. Centralinės valdybos viršininkų susirinkime vienbalsiai pasisakė už tas Seseris Pranciškietes. Ne gana to visos kuopos, išskyrus vieną, irgi pareiškė tokį patį pageidavimą.

Stai kaip stovi dalykai šiuo metu, Jūsų Ekselencija...

A. Valančius, Pirmininkas
K. Yodelis, Vice-Pirmininkas
A. Dargis, Dir. Tarybos Pirm.

Chicago's Arcivyskupas S. A. Strich atsiumė prielankų atsakymą ir pažadėjo viską tinkamai sutvarkyti. Bet keletas ambicingų vyrų pradėjo siuntinėti savo pranešimus ir pirštis į globėjus ir tas ne tik sutrukdė prieglaudos statybą, bet dar gi pasukė klaidingon tryptin.

— Alfa.

Bankų Plėšikas Esąs "Broke", Negali Pasisamdyti Advokato

Chicago, Ill. — Išsėdėjęs 11 metų kalėjime už pavogimą iš banko \$25,000, Daniel McGehegan buvo paleistas pereinę gruodžio 26 dieną. Bet jis vėl pateko į teismo rankas už anksčiau atliktą apiplėšimą valstijos banko, Clearing, Ill. Tuom sykiu jis nusinešęs \$60,000.

Bet kuomet šiomis dienomis jam teko atsisturti prieš teisėją Harold Ward, kriminaliam teisme, tai plėšikas pareiškė, jog taip esąs "broke", kad negalys pasisamdyti advokato. Todel teisėjas pats paskyrė apgynėją.

J. Brazauskas Aprašo Savo Apsilakymą Chicagoje

Chicago's Lietuviai Ji Širdingai Priėmė

Šventės Praėjo Linksmiau,
Negu Tikėjosi

Kaip jau daugumai yra žinoma, pereinę Kalėdų Šventės man nebuvo malonios. Tiesa, ir tūkstančiai kitų randsi tokiam liūdname momente, kaip ir aš pats ir niekas jų širdies skausmų negali atkentėti, kaip tik tie, kuriuos tie skausmai paliečia.

Taigi, besitariant šventėms, man atėjo į galvą mintis praleisti Kalėdas ne namie. Penktadienio rytmetėje dar nebuvau nusprendęs kur važiuoti. Kiek vėliau sugalvojau: Na, lai būna garsi, didelė lietuvių kolonija Chicago. Gruodžio 22 d. vakare atvykau į garsią Clevelando Union Terminal Tower stotį. Traukinys buvo pavėlavęs ir turėjau laiko pasidairyti. Zmonių buvo prisikimšę pilni kampai. Vieni rengiasi važiuoti, kiti laukia atvykstančių.

Daugelis buvo atėję išlydėti savo melučių, sūnų brolių, giminių. Visa tai atrodė liūdno. Aš vaikščiojau po didoką stotį ir maščiau, kad Kalėdos yra liūdnos ne man vienam, bet tūkstančiams kitų.

Traukinys pasirodė ir vietų užteko visiems. Gruodžio 23 dieną, 10 valandą ryte jau buvau garsiojoje Chicagoje. Maniau gatyves sunku rasti Clevelande, bet Chicagoje pasirodė dar sunkiau. Pradėjau ieškoti kur gyvena tie gerieji lietuviai. Žinau, kad kur nors randsi Bridgeportas ir jo geraširdžiai tautiečiai. Žinau,

kad ten yra "Sandaros" sostinė. Buvau girdėjęs apie naują koloniją — Marquette Parką, kurioj yra "Margučio" sostinė. Nors esu ir pirmiau buvęs garsiojoje Chicagoje, bet atsimintas vietas yra sunku. Nusprendžiau ieškoti naujos kolonijos, nes ten gyvena mano geras senesnių laikų prietelius Dėdė Jokubynas. Ten randsi ir Dr. S. Biežis, SLA. daktaras kvotėjas. Maniau, jog ten gyvena ir adv. A. Olis, bet apsirikau, nes jis gyvena nuošaliau, tarpe milijonierių. Ne be reikalo bolšveikai jį taip smarkiai puldinėja!

Siaip taip suradau kur Dėdė Jokubynas gyvena. Kadangi seniai su juo buvau nesimatęs, tai besikalbant greitai prabėgo visa naktis. Nežinau iš kur sužinojęs "Margutis" pranešė apie mano atsilankymą. Sekančią dieną buvo progos pasikalbėti su gerais sandariečiais: p-nia P. Gribiene, red. M. Vaidyla ir su kitais. Neužilgo atvažiojo ir Dr. S. Biežis, kuris pranešė, jog p-ni O. Biežienė liepė man atvykti be jokių ceremonijų. Aš teisišaus, jog negaliu, nes eina "Margučio" programa. Bet jai užsibaigus, įsisėdom į Dr. S. Biežio vežimą ir nuvažiuoju į jo namus. Tai yra tikras palocius!

Už trumpos valandėlės atvažiojo p. A. Vanagaitis ir adv. A. Olis. Turėjom labai puikius pietus ir ...? Į pavakarį važiuoju į Margučio ofisą. Pabuvę ten trumpai leidomės vėl į kelionę, bet kur, tai pats nežinojau. Chicagoje yra gera mada, kad automobilius vairuoja moterys, nes jos geriau už vyrus palaiko blai vybės sakramentą. Pavažiavę gal arti valandos pasiekėm p-nų

Olių ir Vanagaičių rezidenciją. Tai tiesiog turtuolių kolonija. Šalčio ir čia buvo užtektinai. P-nios L. Vanagaitienė ir V. Olienė buvo pagaminusios labai puikią vakarienę. Tiek prisivaišinau ir tiek prisisiveičiauvau, kad nebežinojau kuomet atsidyriau pas Dėdę Jokubyną.

Kalėdų Dienoje, gruodžio 25 nuvažiuoju pas gerus sandariečius, į Sandaros ofisą. Ten sutikau red. M. Vaidylą, sekretorių M. Biekšą ir daugiau kitų veikėjų. Pasikalbėję, pavalgę pietus atsiveikinom ir aš grįžau į "Margutį". Tenai vėl paskambino telefonu Dr. S. Biežis ir paprašė, kad neatbūtinai pas jį nuvažiuočiau minėti jo vardaves. Bet apgailėtinai negalėjau ten nuvykti, nes turėjau išvažiuoti.

Taigi, tariau širdingą ačiū visiems, kurie buvot man taip nuoširdūs. Aš bandysiu kaip

Vokiečiai Baigiami Stumti Iš Belgijos Rankovės

Prakišo Pusę Laimėtos
Teritorijos

Vokiečiai neįstengia išsilaikyti Belgijos rankovėje ir sunaudoti pirmesnius laimėjimus. Stumiami iš trijų pusių, jie kraustosi lauk, gelbėdami ką išgal. Iš kai kurių vietų jie pasitraukė 30 mylių ir apledo pusę užkariautos teritorijos. Kaikuriuose vietose, apsupti vokiečių būriai tapo visiškai sunaikinti.

Kas penktas žmogus pasaulyje yra kinų tautos.

nors už tai atlyginti, nors žinau, kad to ir nereikalaujate. Man gi, Kalėdos buvo daug linksmesnės, negu iš pradžių maniau. — Jonas Brazauskas.

ANTHONY B. PETKUS

Nuliudimo Valandoj

Kreipkitės į

ANTHONY
B. PETKUS

Laidotuvių Direktorius

DVI MODERNISKOS
KOPLYČIOS

JŪSŲ PATOGUMUI:

6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 0142

1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus, ir Jūsų finansiskam stoviu prienamam.

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3236 South Halsted Street

... Statement of Condition as of December 31, 1944 ...

ASSETS:

First Mortgage Loans	\$ 956,987.00
Real Estate Sold on Contract	38,263.00
Real Estate Owned	6,916.46
Stock in Federal Home Loan Bank	14,100.00
U. S. Government Obligations	956,275.00
Office Building	14,385.65
Furniture and Fixtures	4,379.55
Cash in Banks	76,869.93
Other Assets	6,159.35

\$2,074,315.94

LIABILITIES:

Shareholders investments	\$1,831,060.50
Advances Federal Home Loan Bank	112,500.00
Accounts Payable	1,816.70
War Savings Acculation Fund	91.00
Loans in Process	33,486.95
Unearned Profit on Contracts	2,230.21
Deferred Income	1,146.09
Specific Reserves	5,011.34
Contigent Reserves	72,504.57
Undivided Profits	14,468.58

\$2,074,315.94

BOARD OF DIRECTORS:

THOMAS S. JANULIS
FANK DIKAS
STANLEY STANEVICH

JOS. M. MOZERIS
JOHN MAZELIAUSKIS
IZIDOR A. RUPAUSKAS

*BRUNO BUDRICK
KAZIMIR DEMERECKIS
JOHN W. ZACHAREWICZ

*On Leave of Absence. Serving in U. S. Army Air Forces

MEMBERS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION INSURANCE CORPORATION

TMD. REIKALAI

P-nas P. Jaras Štai Ka Praneša iš Baltimorės

Zjeminės šventės atėjo ir praejo. Viciems jos buvo pasilinksminimo momentu. Kitiems — šiaip šventė, be ypatingo upo, nes sūnus karo fronte, ar dukra, nenuveina nuo minčių. Pradžioje naujų, 1945 metų, vedame sąskaitas kiek uždirbom, kokie bus taksai už pajamas ir pan.. Kiti iš pereinčių 1944 m. klaidų daro užžadas vesti gyvenimą geriausioj kryptijai ir tai kas yra miela, gražu, dorovinga ir tiesa.

TMD. metinė atskaita bu paruošta ir tilps Sandaroje šį sausio mėnesį. Matysime pilną organizacijos stovį. Prašau kuopų ir pavienių narių, kurių dar mokesčiai paliko nemokėti už praėjusių 1944 metų siųskite į Centra, kad atskaitoj matytusi, jog ir tamstų mokesčiai yra užmokėti pilnai.

TMD. Wisconsin Apskritys šaukia metinį suvažiavimą sausio 14 dieną, 10 val. ryte, 1827 Linden Ave., Racine, Wis. Šiame suvažiavime dalyvaus žymūs tėvynainiai: Sandaras red. M. Vaidyla, A. D. Kaulakis, J. A. Baukus, V. Stakas, J. Kaspulis, F. Jankauskas, J. Kasparas, B. Pukis ir kt.

Busiančiame suvažiavime bus svarstomi svarbūs TMD. reikalai. Tikimės, jog šis suvažiavimas pravestais nutarimais įneš gyvumo. Kalėdų šventėmis dalinamės dovanomis. Buvau ir aš laimingas, nes prieš šventes gavau čekį sumoje \$22.70, iš Baltimorės 11 kuopos per P. Jarą.

Italijos Lietuviai Norėtų Užmegsti Artimesnius Ryšius Su Mumis

Norėtų Palaikyti Ryšius Su Amerikos Lietuviais

Sausio 3 d. Am. Lietuvių Informacijų Biūras gavo tokį laišką iš Italijos:

"Atsidarius pašto susisiekimui tarp Europos ir Amerikos, Italijos Lietuvių Draugijos "Lithuania" Valdyba panaudoja pirmą progą pasiūsti Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviams savo širdingiausius sveikinimus ir kartu turi garbės painformuoti Amerikos Lietuvių Centra apie savo vadovaujama Draugiją, su viltimi, kad Gerb. Informacijų Centras malonės perduoti žinias visoms Amerikos lietuvių organizacijoms.

"Lithuania" yra įsikūrusi dar 1926 metais Romoje, ir nuo to laiko veikia kaip vienintelė visų Italijoje gyvenančių lietuvių organizacija. Ji nėra partinė; neatstovauja kuriai nors srovei, bet priešingai jungia be išimties visą lietuvių koloniją ir kai po tokia teisėtai ja visame kame atstovauja. Šiais sunkiais Lietuvių laikais jai tenka nuveikti ir nauji uždaviniai. Jų tobulesniam igyvendinimui ir mūsų visų bendros tautinės kovos didesniai suvienodinimui, "Lithuanai" Draugijos Valdyba mielai norėtų bendradarbiauti su kitomis Lietuvių organizacijomis Tuo tikslu Valdyba norėtų sužinoti apie Amerikos lietuvių organizacijas.

"Lithuania" Dr-jos Valdyba tikisi, kad Amerikos Lietuvių Informacijos Centras neatsisakys kiek plačiau painformuoti apie savo vadovaujamo Centro

Gerb. p. P. Jaras rašo: Nors ir pavėluotai siunčiu TMD. 11 kuopos narių duokles už 1944 metus. Nors niekad man nebuvo lengvas darbas kolektuoti duokles iš narių ir jiems išdailinti knygas, šį metą tas darbas buvo dar sunkesnis, delto, kad daug narių buvo nepatenkinti knygom. Mat, dauguma jų turėjo tas knygas užsisakę iš L. V. Sąjungos ir piktai išmetinėjo kad TMD. neleidžia savo knygų, o perka iš kitų, kurie savo keliu taip pat įbruka tas knygas. O kad jiems pasiūlyti pasirinkti iš katalogo, tai atsako "kad nenori to seno lauzo". Kitiems prisiėjo duoti po dvi ir vienam net 3 knygas iš tamstos prisiųstas, kad tik patenkinus. Vieną narių patrotijau, o i jo vietą gavau kitą — Jurgį Kazakevičių.

Tai tiek, brolai, šiuom kartu. Na, kas naujo pas Tamsta. Kokias knygas duosite šį metą? Tik susimildami neduokite anglišku, ba prisiėtų visas grąžinti. Liekuosi su pagarba P. P. Jaras."

Varde TMD. ištariu širdingą padėką gerbiamam P. Jarui už prisiųstas narių duokles. Taip pat sveikinu Tamstą ir visus 11 kp. narius su šiais 1945 metais, linkėdamas del visų laimės ir pasekmingo veikimo kultūros darbe!

Baltimorės 11 kp. turi 22 narius. Galiu sakyti, kad kuopos palaikymas tenka visa našta ant Petro Jaro! Laiminga būtų T. M. D. jei turėtų daugiau tokių darbščių tėvynainių kaip Jaras. Kokią knygą TMD. šiais metais išleis, vėliau bus pranešta.

Leit. S. R. Palutisio Atsizmėjimai

LEIT. S. R. PALUTISIS

Leit. Stanley R. Palutis, gerai žinomas Cicero gydytojas, kuris per metus aštuoniolika mėnesių tarnavo Pacifike su marinais, grįžo namo pas savo mamytę Kotryną ir sesutę Albina polsui.

Daktaras Palutis liuosnoriai įstojo į Marinus ir jau tarnauja du metus šiame skyriuje. Jam teko tą laiką dalyvauti trijose kruvinose salų invazijose, būtent Tawara, Saipan ir Guam.

Jisai dėvi penkias žvaigždes ant mundierio. Trys yra aukštinės, kas reiškia, kad dalyvavo trijuose sunkiuose mūšiuose, o dvi mėlynos yra ženklas prezidento pagerbimas viso unito už atsizmėjimą ir atsiekimą tikslo dviejuose mūšiuose.

Apart to, yra žinoma kad J. J. Mochkrish, vedėjas karo laivyno U. S. Sheridan, pateikė "citation" Lt. Palutisui.

Zinodamas, kad jisai turės išvykti su savo unitu į Saipan salų mūšius ir kad jisai neturės poilsio prižiūrėdamas sužeistus, vistiek prisidėjo prie U. S. Sheridan karo laivyno gydytojų štabo ir suteikė paramą jiems prižiūrėdamas jau grįžusius iš Saipan salos mūšių sužeistus.

Jisai dirbo dieną ir naktį iki pat to laiko kaip jam reikėjo išvykti su savo unitu. Admirolas J. J. Mochkrish pareiškė kad šis jo pasiūlymas daug išgelbėjo gyvybių ir rekomendavo viršininkui marino skyriaus kad jisai būtų pakeltas į aukštesnį marinių laipsnį.

Leit. Palutis jau buvo pasirošęs išvykti į ketvirtą invaziją kaip gavo žinią, kad jisai yra jau užsitarnavęs poilsio ir buvo pasiūstas namo.

Jisai dabar praleis apie 15 dienų namuose ir po to išvyks į Great Lakes, kur turės tam tikrą laiką tarnauti.

Jo visi draugai ir pacientai džiaugiasi, kad jis sveikas parvyko samo ir veltija jam daug laimės ir sveikatos. — T. T.

Šią žiemą ir ateinančių pavasarį gali pritrūkti bulvių, nes valdžia daugiau paima jų kariuomenės reikalams.

Dvejus Metelius

Palauk, mergele Dvejus metelius. Aš tau nupirkisiu Šilkų skarele. Aš dovanosiu — Aukso žiedelį, Gintaro nersiu Ilgą šniurėlį. Palauk, kol grįšiu Iš ilgo kelio; Palauk, mergele, Savo bernelio... Negaliu šiandie Tau pažadėti; Ir tau, mieliausias, Vėl patikėti... Tavo skarelė Nuverž piršteliu. Tasai žiedelis Uuverž piršteliu. Ir gintarėlius Kitai įpirši; Toloj šalėlėj Mane užmiršti.

Hitleris Gali Kreiptis Į Sovietų Rusiją Prašydamas Taikos

Savo Naujų Metų kalboje Hitleris nepasakė širkščių žodžių prieš bolševikus ir nesigyrė, kad jis gelbės Europą nuo raudonųjų tvano. Sovietų Rusijos jis visai neužkabino. Iš to jau galima padaryti išvadą, kad Hitleris nori pasigerinti Stalinui.

Nazių radio dažnai primena sovietams, kaip angly-amerikiečių imperializmas stovi skersai kelio Maskvos aspiracijoms. Žinoma, Vokietija "nemananti" niekam lipti ant kornų. Tuo būdu naziai rengiasi prieš pasikalbėjimą su rusais. Desperacijos apimti ir žinodami, kad karo nelaimės, naziai gali pavesti rusams daug daugiau negu anglai ir amerikiečiai ir tuomet Maskvai bus išrokavimo kalbėtis.

Dar Palauks

— Ar tamsta buvai pasiklausyti Šuberto "Nepabaigtos Simfonijos"?
— Ne, aš geriau palauksiu kai veikalas bus baigtas.

MARGUTIS
"DIENZODIS" LEIDZIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 12 METAI

WHFC

(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
PENKTADIENIAIS NUO 7 iki 8 val. vakare

Namų Taisytojas Kontraktorius GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Piloną Apraudamą Savininkams ir Darbininkams.
10546 S. Artesian Av.
Tel. Cedarcrest 1739

Žiurėk! — Žiurėk! — Žiurėk!

Paliuosuti Nauji Filter-Queen Vacuum CLEANERS

Užsisakyk tuojau, nes pristatymai bus atliekami, kaip gauti užsakymai. Taipgi "Health-Mor" pakeitimui dalis ir įvairių išdirbysčių perdirbtas mašinas tuojaus galėsite gauti. Kreipkitės pas

J. F. DANIS — Dylers

4753 S. Maplewood Ave. — Chicago — Tel. Virgiana 0310

TAIPGI TAISOM VACUUM CLEANERIUS, RADIOS IR KITUS ELEKTROS DALYKUS

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

NAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMČIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jusū indėliai rupestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance vimo. Jusū pinigai išmokami ant pareikala-

SENIUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

TEL. CALUMET 4118

Jos. M. Mozeris, Sec'y

3236 SO. HALSTED ST.

Del Ko Nepavyko Rusams Užimti Karaliaučiu

Jie Buvo Pasiekę Stalupėnus

Ne daug buvo rašyta laikraščiuose apie ambicingą sovietų karo vadovybės užsimojimą paimti Rytų Prūsiją ir Karaliaučiu, o paskiau žygiuoti į Berlyną, pirma, negu amerikiečiai ir anglai pralauž Siegfriedo liniją vakaruose. Kadangi tos operacijos vyko Lietuvos pasienyje, tai pravartu ir mums apie tai bent kiek susipažinti.

Pereitą rudenį, spalio 16 dieną dvi stiprios sovietų armijos: 1-moji Baltijos ir 3-čioji Baltųjų armija, sutrauktos palei Suvalkus pradėjo žygiuoti į šiaur-vakarų tikslu pasiekti Karaliaučiu. Tos dvi armijos sudarė 35 divizijas, arba 400,000 kareivių. Spalių 19 dieną jos pasiekė Virbalius, Naumiestį ir perėjo Vokietijos sieną prie Sirvintos. Po poros dienų kovų vokiečiai buvo atstumti dešėtiką mylių. Rusai pasiekė Galupe 23 dieną ir bandė paimti svarbų gelžkelio centrą — Gumbinę, bet jiems tas nepasisekė. Tuom tarpu vokiečiai pasitraukė iš dešiniojo Nemuno kranto, o pietuose rusai paėmė Šuvalkų miestą.

Spalio 24 dieną kontr-atakų pagelba vokiečiai atmušė rūsus nuo Gumbinės ir paskiau stabilizavo liniją. Toji linija pasilieka toki pat ir iki šiam laikui, nes sovietų kariuomenė, nežinia

del kokių priežasčių, sulaukė tolesnę ofenzivą. Nesulaukdamas jos, gen. Eisenhower lapkričio mėnesio pradžioje puolė Siegfriedo liniją ir didieji mūšiai vakaruose prasidėjo, be žymesnio rusų kooperavimo.

Lloyd George Pasitraukia iš Parlamento

Išbuves Anglijos parlamente 54 metus, žinomas politikas ir liberalų vadovas Lloyd George pasitraukia į privatinį gyvenimą. Karalius jam esąs pažadėjęs grafo titulą, bet nežinia ar Lloyd George jį priims.

Anglai Pasirašė Paliubaus Su Graikų Sukilėliais

Civilis karas, kuris buvo iškilęs tarpe komunistų iš vienos pusės ir graikų patriotų bei anglių iš kitos pusės užsibaigė paliubomis. Graikų darbininkų unijų atstovai lankėsi pas anglių ambasadorių ir padėkojo jam už išgelbėjimą Graikijos nuo komunizmo.

1945 Metai Bus Kritiški Transportacijai

Washingtonas. — Apsigynimo Transportacijos Įstaigai užbaigus trečiuosius gyvavimo metus, Pulk. J. Monroe Johnson, minėtotos įstaigos direktorius, pranašauja, kad ateinančią dvyliką mėnesių bus kritiškiausi karo meto transportacijai ir, tūr būt, sunkiausi visoje Amerikos transportacijos istorijoje.

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU. MANDAGUS PATARNAVIMAS. P. Balžiūnas ir M. Kovarski, Sav.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAZUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

DIDELIS SUTAUPINIMAS ant MEGSTŲ VILNONIŲ "SVETERIŲ"

LENGVI ir SUNKESNI

Vyrams, Berniukams, Moterims ir Mergaitėms
Perkant čia Drabužį Sutaupot nuo 25 iki 50%
Megstos Vilnonės Pančekos Vyrams ir Moterims

The Bridgeport Knitting Mills

504 W. 33rd St. — Netoli Normal — Chicago

Tel. Victory 3486

Atdara Dienomis ir Vakaraus, Neišskiriant Sekmadienio

Phone Virginia 9493

Moterims Trečiadieni

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambareliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

Chicagoje

Budamas Floridoj, Jis Išsūlgo Sniego

Laivyno leitenantas Richardas Waidziunas, sūnus žinomo Brighton Park biznierių p. J. Waidziunų, 4214 Archer Ave. parašė savo tėvams laiške iš Miami, Floridos. Laiške jis sako, jog Florida jam greit nusibodusi. Kalėdose ir Naujuose Metuose jis žuvo. Dabar jis pasiilgo šniego ir blizgančio žiemos sezono.

Sumaišė Daktarą Su Kompozitoriumi

Dr. P. Zilvitis, 3246 S. Halsted St. buvo pašauktas į Brighton Parką pas ligonį. Kai jėjo į vidų, tai sergančio žmona pažūrėjo į jį ir rūpestingai pastebėjo:

— Tamsta juk neesi daktaras, bet ponas Vanagaitis, ar ne?

Dr. P. Zilvičiui teko nuodugnai išaiškinti, kad jis ir kompozitorius A. Vanagaitis yra du skirtingi asmenys.

Sandaros 100 Moterų Kuopos Nauja Valdyba

Pereitam sekmadienyje įvyko Sandaros 100 Moterų kuopos metinis susirinkimas, kuriame buvo išrinkta sekanti valdyba: pirmininkė p-ni P. Gribienė; vice-pirm. p-ni P. Lucas; sekretorė p-ni B. Brijūnienė; išdininė p-ni M. Kuper; išdo globėjoms p-ni Jagielienė ir p-ni Kolalienė.

Kuopa nusitarė rengti draugišką vakarėlį sekmadienyje, vasario 11 dieną, Sandaros svet.

Ilos maiše nepaslepsi.

Ginčiai Del Veliavos Keistučio Kliube

Keletą sykių pirmiau Keistučio Kliubo susirinkime buvo iškeliamas klausimas išgyti lietuvišką vėliavą. Bolševikai, tačiau, rasdavo visokių priekabių atidėti to reikalo išspėndimą. Jų argumentas būdavo, kad niekas dar nežino koki ištikro bus Lietuvos vėliava.

Bet metiniam kliubo susirinkime nutarta tokią vėliavą išgyti ir iškelti. Vėliavą sutiko nupirkti savo lėšomis A. D. Kaujakas.

Mrs. Teklei Valinskienei Padaryta Sunki Operacija

Zmonai žinomo Bridgeporto spaustuvninko — Teklei Valinskienei, 3423 S. Morgan St. šiomis dienomis padaryta Mercy ligoninėje sunki operacija galvos. Operacija tęsėsi penkias ir pusę valandos. Kiek galima jau spėsti, tai pasekmės bus teigiamos, bet ligonė dar turės ilgą laiką pasilikti ligoninėje.

Saukia Visų Veikėjų Susirinkimą Vasario 16-tos Dienos Reikalui

Trečiadienyje, sausio 17 dieną, Lietuvių Auditorijoje įvyks visų Chicago lietuvių veikėjų susirinkimas aptarti kokiū būdu surengti Vasario 16 dienos paminėjimą. Visi kviečiami dalyvauti. Pradžią 7:30 val. vakare. — H. D.

Iki 1847 metų San-Francisco miestas vadinosi Yerba Buena ir turėjo 800 gyventojų.

Dingo Karo Akcijoj Virš Vokietijos

Leit. Stepas Vitalis Biežis

Šiomis dienomis Dr. S. ir O. Biežiai gavo iš karo departamento pranešimą, kad jų sūnus aviacijos leitenantas Steponas Vitalis Biežis dingo karo akcijoj gruodžio 23 dieną, prieš pat Kalėdas.

Jis išvyko su bomberiu B-26 į Vokietijos pusę ir daugiau nebesugrįžo. Pirmiau buvo pranešta "Sandaroje", jog Kalėdų šventėm jis prisituntė iš Prancūzijos įvairių dovanų tėvams ir sesutei.

Kviečia P-ną P. Daužvardį Prakalboms į Bostoną

Bostono lietuviui nusitarė pakviesti Vasario 16 dienos iškilimėms Lietuvos konsulą Chicagoje p-ną P. Daužvardį. Tuo reikalu jie jau du sykiu telefonavo į Chicago. Tikimasi, jog jis galės aplankyti tą veiklią mūsų koloniją.

Lietuvių Prekybos Butas Išrinko 5 Naujus Direktorius

Pereitime trečiadienyje, Dariaus-Girėno svetainėje buvo sušauktas metinis Lietuvių Vaizbos Būto narių susirinkimas, kuriame buvo išduotas turiningas ir detalus valdybos raportas. Tapo išrinkti penki nauji direktoriai: J. P. Varkala, Dr. J. Paukštis, Charles Krischūnas, bankininkas J. Kazanauskas ir inž. A. J. Rudis.

Po susirinkimo buvo patiekta užkandžių ir gėrimų. Šiems metams numatyta plati veikimo programa.

Užprenumeravo "Sandarą" Kaip Kalėdų Dovaną

Ilgų metų "Sandaros" skaitytoja ir šiaip nuoširdi tautinių darbų rėmėja, p-ni Antoinette Pukštys, kuri užlaiko drabužių krautuve 3108 S. Halsted St., šiomis dienomis užprenumeravo "Sandarą" metams p-niai Uršulei Daračiūnais, 8546 S. Racine Ave, kaip Kalėdų Dovaną.

Vyksta į Racine, Wisconsin Visuomenės Reikalais

Šiam sekmadienyje, sausio 14 dieną "Sandaros" red. M. Vaidyla ir mūsų darbuotojas A. D. Kaulakis iškeliuoja į Racine, Wis. Bus pasitarta su vietos veikėjais bendros darbuotės reikalais, o be to p. Kaulakis parodys savo nuimtus krutamus paveikslus iš įvairių atsitikimų Amerikos lietuvių gyvenime.

Svetimi Išmoka Lietuvių Kalbos

Čechas, Kuris Išmoko Lietuviškai

Pradžioj šios savaitės į Sandarą atėjo p. Emil Slerka, 1113 W. 18th St. nusipirkti Lietuvos Istorijos. Jis pasisakė esąs čekas, bet nuolatos prenumuoja ir skaito "Sandarą". Paklausus iš kur jis išmoko lietuviškai, p. E. Slerka atsakė:

"Daug girdėjęs apie lietuvių kalbą, aš sumaniau ją išmokyti; na dabar galiu viską suprasti ką skaitau ir ką kiti sako lietuviškai..."

O yra daug tikrų lietuvių, kurie šarmatinasi kalbėti lietuviškai...

ALRK. Labdarių Sąjungos 8-tos Kuopos Susirinkimas

Sekmadienyje, sausio 14 dieną, 12:30 val. pietų, Brighton Parko parapijos svetainėje įvyks Labdarių Sąjungos 8-tos kuopos metinis susirinkimas.

Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes bus išduoti raportai iš centro susirinkimo. — H. D.

Kareivių Šuo

— Del ko jūs taip gerai šeriate savo šunį? Ar jis kuom nors pasižymėjo?

— Taip. Jis porą sykių įkandė mūsų seržantą...

NATHAN KANTER

Ready to serve you at the

MONARCH LIQUOR STORE

3529 So. Halsted St. Phone Yards 6054

Full line of CHOICE LIQUORS, WINES and BEERS

DR. KA L NURKAT (NURKAITIS)

LIETUVIS DAKTARAS Aptometristas Pritaiko atsakingai akinius u prienamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų

3241 S. Halsted St. PHONE CALUMET 4591 RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius Krelvas Akis Ištaiso Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. kampa 34th St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN Lietuvis Advokatas 2201 W. Cermak Rd. Ofiso valandos: Kasdien nuo 2-4 Išskyrus Trečiadienius. Telefonas Canal 1175 Vakarai Pagal Sutarties. Namai: 6459 S. Rockwell St. Telefonas Republic 9600

TRUMPOS ZINIOS

Operos dainininkas Algirdas Brazis laikinai turės nutraukti muzikalę kariera, nes ruošiasi išeiti į kariuomenę.

Keistučio Pašalpinis Kliubas nusitarė pakelti nariams mokesnius 3.25 į metus.

K. J. Macke (Mačiuko) real estate ofisas tapo perkeltas į 2439 W. 69th St.

Kovose vakarų fronte žuvo Corp. Danielius Kunčius, kurio tėvai gyvena 3240 South Parnell Ave.

Kun. I. Albavičius, Chicago Lietuvos Tarybos pirmininkas, išvyko kelioms savaitėms atostogų.

Apraudos ir nuosavybių agentas Geo. Sukys, 3252 South Halsted St. buvo susirgęs ir keletą dienų negalėjo atsilankyti į ofisą.

Seržantas J. Zemaitis, 3417 S. Lituania Ave. tapo sužeistas gruodžio 20 d. Belgijos fronte.

Keistučio Choras Rengia Smagų Vakarėlį

Ivyksta Hollywood Svetainėje

Šį vakarą, Sausio 13 d., kaip 7:30 val. vakare, Hollywood Svetainėje, 2417 W. 43rd Street, įvyks Keistučio Choro "Birthday Party Šokis" kaip pradžia jų penktų metų gyvavimo. Jie pasiruošę gražų muzikalį programą su solistais: Aldona

Dr. Margeris 3325 S. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro. Šventadieniais tik susitarus Phone YARDS 7299

DR. S. NAIKELIS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas 3417 S. Halsted Street VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak. Nedėliomis pagal Sutartį

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

ir Akinius Pritaiko 744 W. 35th Street

DR. M. ZILVITIS DENTISTAS

3246 S. Halsted Street

I. E. MAKARAS M. D. GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

10758 So. Michigan Ave. ROSELAND-CHICAGO, ILL. Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos: 9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m. LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3259 So. Halsted St. Chicago

Mazeikis, Antanas Jakutis ir Philomena Rekašius, bei duetai: Peter Juzėnas ir A. Jakutis, Elizabeth Dagis ir Antanas Jakutis, Robert Treonis ir Antanas Petrokas ir kiti.

Taipgi grupė choro merginų pasirodys su keleta lietuviškų šokių.

Po Programo bus šokiai. Prie to, bus visiems duotą dykai dalis jų Birthday Cake kur vis papuošia visą svetainę.

Ižanga 50 centų. Vakaro pradžia 8:00 val. vakare. Atsilankykite prieš 8-tą jei norite matyti programą, nes choristai yra nusistatę programą atidaryti lygiai 8 val. vakare.

Visus užkviėciam ir pažadam linksmą vakarą. — Mėlsvakiūtė.

V. Bacevičiaus Simfonija Alik Buffalo Filharmonijos Orchestras

Sausio mėn. 23 d. Buffalo Filharmonijos Orchestra atliks, dirigento Franco Autori vadovybėj, Vytauto Bacevičiaus simfoniją N1, op. 2, kurią jis parašė turedamas 18 metų ir kuri buvo su dideliu pasisekimu grojama Europos simfonijų orkestrų ir taipgi Amerikoj Flint, Michigan orchestro (dr. Norton vadovybėje) 1942 metais.

Buffalo Filharmonija pakvietė prof. V. Bacevičių atvykti į koncertą pasiklausyti savo simfonijos.

Buffalo laikraščiai ir magazinai kreipėsi pas V. Bacevičių del informacijų apie jį ir jo simfoniją N 1.

J. RIMDZUS, D. C. CHIROPRAKTORIUS

20 Metų Patyrimo 4649 S. Ashland Ave. VALANDOS: 6-8 val. vakare Seštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis—pagal suturtį.

DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAFayette 3210 Res. Tel. REPUBLIC 0054 Jeigu Neatsiliepia — Sauk KEDzie 2868 VALANDOS:

Kas diena nuo 1 iki 3 val. po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakarais Trečiadienio vakarais ir Sekmadieniais pagal Susitarimą

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

2201 W. 22nd Street CHICAGO, ILL. Ofiso valandos: nuo 1 iki 4 ir 7 iki 9 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį Res. 6631 So. California A Telefonas Republic 7867

DR. STRIKOLIS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Ofisas: 4645 So. Ashland Ave. Ofiso valandos: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. Ned., Serd. ir Subatos vakarais Tik pagal sutartį Namų Tel. Prospect 1930

DR. C. Z. VEZELIS DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Valandos nuo 9 iki 3 vakare Seredoj pagal sutartį.

DR. BERTASH

756 W. 35th Street Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-6:00 Nedėlieniiais pagal sutartį.

PRANEŠIMAS

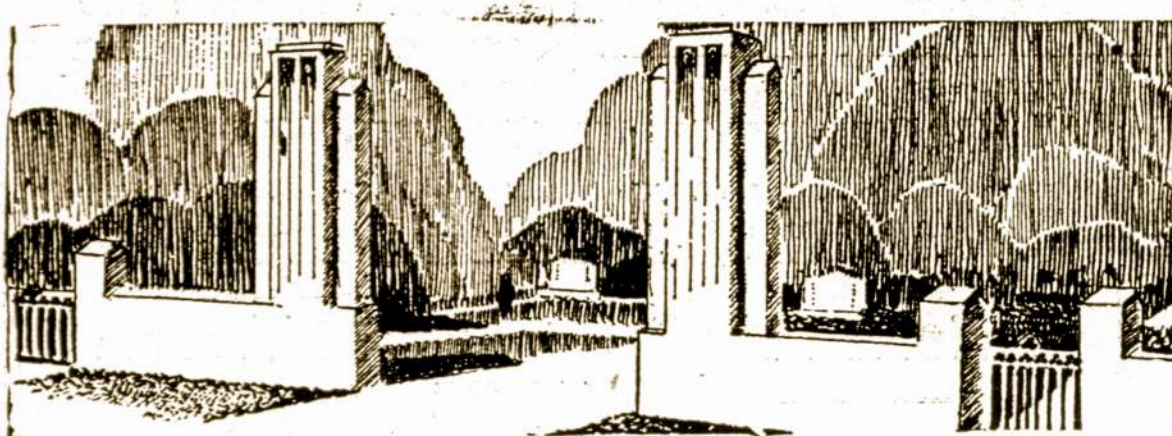
ADV. JOSEPH J. GRISH

Praneša, kad apleido tarnybą kaip Assistant Attorney General ir dabar užsiima praktika Advokatūros po adresu —

77 WEST WASHINGTON STREET

Room 1708

Telefonai: ANDOVER 5475 ir 5476

LAI DOTUVIU DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancij Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS

Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270 2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS

3307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908

I J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St. VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LULEVICIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAZEIKA ir J. EVANAUSKAS

3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

DUODAM PASKOLAS

Ant Pirmų Morgičių

UZ MAZESNĮ NUOSIMTĮ — BE KOMISIŅO

PATARNAVIMAS GREITAS ir TEISINGAS

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS

CHICAGO ASSOCIATION OF CHICAGO

ARCHER AND SACRAMENTO AVES. CHICAGO, ILL.

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave. 4330-34 S. California Ave.

Tel. LAFayette 0727

DYKAI

Kopyčios visose Chicago dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 Pirmadienio ir Ketvirtadienio Vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Saltimieru